

Henüz hafızalardan silinmeyen, planlama, mimarlık-mühendislik, yapılaşma ve denetim sisteminin tüm çarpıklığının somut sonuçlarından biri olan, yüzyılın afeti olarak da belirtilen 99 depreminden hiçbir ders alınmadığı, 12 yıl sonra ne yazık ki Van depremi ile bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Ülkemizde 99 depreminden sonra bir arpa boyu yol alınmadığı bugün Van'da, Erciş'te ve yöre köylerinde binaların yıkılmasıyla acı bir şekilde görülmüştür.

Bu durum:

- Mühendislik, mimarlık ve şehir planlama disiplinlerinin teknik, bilimsel ve yasal ilkelerinin dışlanması doğal bir sonucudur.
- Mühendisliğin sanayi, tarım, kent ve toplum yaşamına yönelik, bilimsel teknik temellerdeki kamusal, toplumsal hizmet niteliğini reddeden anlayışta ısrar edilmesinin bir sonucudur.
- Deprem ülkesi gerçeği görmezden gelinerek "yapı denetimi" "risk-afet-sakınım planlaması"nın içi boş popülist yaklaşımlarla siyasi malzemeye dönüştürülmesinin sonucudur.
- Van Gölü kıyısında afet bölgesi ilan edilen alanda, kamu kurumlarının yer seçmesinde ve tarım arazilerinin, gevşek zemin özellikli ovaların çok katlı yapılaşmaya açılmasında sakınca görmeyen anlayışın bir sonucudur.
- En son 648 sayılı KHK ile getirilen, onlarca yasal düzenlemeyle ülke geneline yayılan, adeta geçerli sistem haline getirilen kaçak yapılaşmayı özendiren "af"ta ısrar etmenin bir sonucudur.

Üstüne üstlük, söz konusu Kararname ile Yapı Denetim Kanunu'nda yapılan değişikliklerle ülkemizdeki tüm köylerin yanı sıra, belediyelerin yaklaşık olarak % 70'ini oluşturan, nüfusu 5000 kişinin altındaki belediyelerin sınırları içinde ve mücavir alanlarındaki yapılaşmalar da yapı denetim sistemi dışına çıkarılmıştır. Kırsal alanda, köylerde plansız ruhsatsız, mühendislik hizmeti almamış yapılaşmanın kapısı ardına kadar açılmıştır.

Bu durum;

- Sosyal devletten ve toplum yararı ilkesinden vazgeçilmesinin sonucudur.
- Adeta toplu mezara dönüşen yurtlar gibi ya da kullanılamaz duruma gelen hastaneler gibi hayati öneme sahip kamu yapılarının planlama ve denetim kapsamı dışında bırakılmasının bir sonucudur.
- İzlenen günlük politikalarla doğa olaylarının tamamını afet olarak adlandıran, sonuçlarını da kadere bağlayan, aklın ve bilimin gerekliliklerini yok sayan anlayışın bir sonucudur.
- Ülkemizde derelerin, vadilerin, ormanların, kıyıların, su havzalarının, deprem tehlikesi içeren, kısaca yapılaşmaya uygun olmayan alanların, rant ekonomisinin baskısı altında yapılaşmaya açılmasının bir sonucudur.
- "Deprem açısından risk taşıyan" bölgelerde uygulamak yerine "kentsel dönüşüm"ü "rantsal dönüşüm" olarak gören anlayışın bir sonucudur.
- Üretimden vazgeçen, ekonomiyi arazi rantına teslim eden anlayışın sonucudur.
- Deprem gerçeğini İstanbul üstünde sanallaştıran, Anadolu'yu görmeyen anlayışın bir sonucudur.

